

Piśmiennictwo

1. Boch J.: Streszczenie — *Medycyna Wet.* 12, 443, 1956.
2. Boch J., Matzke: *Berl. u. Münch. tierärztl. Wochenschrift*, 71, 9, 168—172 (1958).
3. Jungmann R., Splisteser H.: Streszczenie — *Medycyna Wet.* 18, 122, (1962).
4. Stefański W., Żarnowski E., Sołtys A.: *Zarys parazytologicznych metod rozpoznawczych*, Warszawa 1952 s. 122.
5. Żarnowski E., Wertejuk M.: *Medycyna Wet.* 8, 524, 1952.

Adres autora: dr Franciszek Kamyszek, Poznań 7, Głogowska 168 m. 3.

PETRU STIUBE

Typowanie istniejących w Rumunii szczepów włoskowca różycy przy użyciu fagów*)

Z Katedry Mikrobiologii Wydziału Wet. w Bukareszcie
Kierownik: prof. dr N. STAMATIN

1958 r. Brill, Nowicki, Polityńska i Adach ogłosili wyniki badań nad wyosobnieniem fagów włoskowca różycy; Brill i Polityńska opisali ich własności lizogenne. W badaniach nad tym zagadnieniem użyto 2 fagów wyosobnionych przez wymienionych autorów. Działanie fagów sprawdzono na 6 standardowych szczepach typu A i 12 typu B, pochodzących z Polski, Niemiec, Węgier i Czechosłowacji. Dowiedziono eksperymentalnie swoiste działanie fagów w stosunku do serotypów A. Jak wiadomo, w budowie antygenowej szczepów typu A i B istnieją pewne różnice. Fagi F₁ i F₂ użyte przez Brilla i Polityńską znalazły odpowiednie podłoże w serotypie A.

Brill i Polityńska zbadali 158 szczepów włoskowca różycy wyosobnionych z świń padłych na różycę w różnych okolicach Polski i stwierdzili, iż wszystkie szczepy pod wpływem działania fagów F₁ i F₂ uległy lizie. Użycie tych szczepów pozwala na szybkie i łatwe rozpoznanie typów szczepów włoskowca różycy. W porównaniu z metodami serologicznymi diagnoza przy użyciu fagów jest bardziej precyzyjna, szybsza i tańsza. Posiada ona duże znaczenie w badaniach epidemiologicznych, w dochodzeniach epizootologicznych oraz w badaniach nad patogenezą różycy świń.

W oparciu o powyższe, autor postanowił zająć się zagadnieniem, w jakim stopniu włoskowca różycy w Rumunii są wrażliwe na zakażenie swoistymi fagami oraz czy fagi F₁ i F₂ będą posiadały znaczenie w typowaniu szczepów wyosobnionych w Rumunii.

Do badań będących przedmiotem niniejszej pracy użyto fagów F₁ i F₂ wyosobnionych przez Brilla i wsp., standardowego szczepu 2909 oraz szczepów *E. rhusiopathiae* z kolekcji instytutów naukowych w Bukareszcie i wyosobnionych w rejonowych laboratoriach weterynaryjnych w różnych dzielnicach Rumunii. Fagi F₁ i F₂ oraz standardowy szczep 2909 autor otrzymał z Katedry Mikrobiologii Wydz. Wet. w Warszawie.

Fagi F₁ i F₂ mnożono i mianowano przy użyciu standardowego szczepu. Po pierwszym pasażu uzyskano miano 10⁻⁶, po drugim pasażu uzyskano miano 10⁻⁹. Z 24-godzinnych hodowli rumuńskich szczepów wł. różycy robiono posiewy i dodawano fag po upływie różnego czasu. Oba fagi dodane po 10 minutach już wykazywały swą aktywność, jednak najwyraźniejszą lizę stwierdzano w hodowlach, do których dodano fagi po upływie 4 godzin. Po stwierdzeniu w jakim stopniu rumuńskie szczepy były wrażliwe na zakażenie fagami F₁ i F₂, dokonano mianowania fagów dla wszystkich wrażliwych szczepów. Rozcieńczenie fagów przygotowane tylko raz i przechowywane je w lodówce przez cały okres badań, tj. w ciągu około 30 dni.

W badaniach użyto 114 szczepów, spośród których 63 okazało się wrażliwe na zakażenie fagami F₁ i F₂. W wyniku przeprowadzonych doświadczeń stwierdzono, iż oba fagi posiadają zbliżoną zjadliwość. Są one o wiele bardziej zjadliwe dla wielu rumuńskich

szczepów, szczególnie dla szczepów wyosobnionych w terenie, aniżeli dla standardowego szczepu 2909.

W celu upewnienia się o swoistości fagów, dodawano je do hodowli *Listeria monocytogenes* i *Corynebacterium pyogenes* z wynikiem negatywnym.

W dalszych badaniach użyto fagów do typowania szczepów włoskowców różycy wykorzystując w tym celu pewne szczepy typowane metodą Dedie z kolekcji Instytutu Patologii i Higieny Zwierząt oraz Instytutu Pasteura w Bukareszcie. Surowice precypitacyjne dla poszczególnych szczepów przygotowano na królikach metodą Szent-Ivanyi. Badania przeprowadzono na szczepach typu A (8), B (14) i N (2).

Działanie obu fagów było identyczne, jedynie 8 szczepów typu A uległo lizie, natomiast szczepy typu B i N nie uległy lizie. Swoiste działanie fagów F₁ i F₂ w stosunku do serotypu A tłumaczy się istnieniem pewnych różnic w budowie antygenowej szczepów A i B.

W wyniku przeprowadzonych badań wysunięto następujące wnioski:

1. Fagi F₁ i F₂ wykazały swą aktywność w stosunku do 63 szczepów włoskowca różycy spośród 114 badanych, nie stwierdzono natomiast ich działania w stosunku do jednego szczepu *L. monocytogenes* i jednego szczepu *L. pyogenes*.

2. W toku badań stwierdzono aktywność obu fagów w stosunku do 8 szczepów włoskowca różycy typu A oraz brak aktywności w stosunku do 14 szczepów typu B i 2 typu N.

3. Fagi F₁ i F₂ mogą być użyte i zaleca się ich wykorzystanie w identyfikowaniu szczepów włoskowca różycy typu A oraz do szybkiego odróżnienia ich od *L. monocytogenes* i *C. pyocyaneum*.

Tłumaczył
Michał Bohosiewicz

WIESIOŁOWA T. P., WOROBJEW M. A., WIELIKOWSKAJA J. A., KOSTIENKO T. F., DOROSZYNA M. W.: W sprawie toksyczności sześciocchlorretanu dla bydła. (O toksyczności gieksachłoretanu dla krupnego rogatego skota). *Wietierinaria* 4/64.

Przeprowadzone badania nastęrczyły sugestię, że przejawy toksykozy po wprowadzeniu sześciocchlorretanu wiążą się w pewnym stopniu ze sposobem zastosowania leku. Po ustaleniu stanu klinicznego wprowadzono domięśniowo w okolicy szyi po 0,2 g/kg preparatu w postaci 70% roztworu, przy czym we krwi i moczu nie wykryto jakichbądź odchyleń. Preparat w dawce 0,4 g/kg również nie wywiera szkodliwego działania. Według autorów wprowadzanie leku drogą doustną (wsyspywanie na język) jest niewygodne i niebezpieczne, bowiem preparat może przedostawać się do tchawicy, a kłujące jego kryształki mogą uszkadzać błonę śluzową. Autorzy zalecają wprowadzenie preparatu w postaci kęsów lub zawiesiny z bentonitem.

F. Klepaczko

*) Streszczenie pracy rumuńskiej pt. Tipizarea fagica a tulpinelor de *E. rhusiopathiae*, existente la noi in tara.